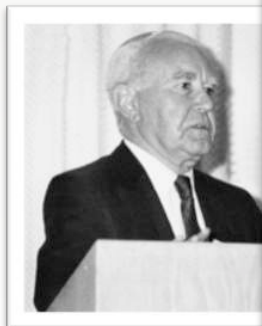

OŚRODEK DOKUMENTACJI I STUDIUM PONTYFIKATU JANA PAWŁA II

In memoriam

Ze smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci dwóch zasłużonych działaczy polonijnych z USA, stojących u początków istnienia Fundacji Jana Pawła II – Kazimierza Cybulskiego i Władysława Zachariasiewicza. Wdzięczni za dar ich życia, pełnego poświęcenia dla spraw Polski i Kościoła, polecaliśmy ich Miłosierdziu Bożemu podczas Mszy św. żałobnych, sprawowanych w kaplicy Domu JPPII w Rzymie. Na naszej stronie internetowej zamieściliśmy krótkie artykuły o Zmarłych nestorach Fundacji i ich wkładzie w powstanie i rozwój tego dzieła.

**”PROSZĘ WAS,
nie ustawajcie
W TYM DOBRYM
DZIELE”**

**35 LAT FUNDACJI JANA PAWŁA II
OŚRODKA DOKUMENTACJI I STUDIUM PONTYFIKATU**

Drodzy Przyjaciele!

Członkowie Fundacji Jana Pawła II i wszyscy,
którym drogie jest dziedzictwo Papieża Polaka

Rocznica 35. lat działalności Fundacji Jana Pawła II jest wymowna. Wskazuje na przebyta dotąd drogę i na środowisko osób z nią związanych, spośród których wielu już odeszło do domu Ojca. Przypomina słowa naszego Założyciela, by „nie ustawać w tym dobrym dziele”, z nadzieją patrzeć w przyszłość, kontynuując obroną drogę i podejmując wyzwania, jakie niesie czas. Zobowiązuje do tego, by dziedzictwo pontyfikatu św. Jana Pawła II przekazać młodszemu pokoleniom.

W tym numerze Biuletynu Ośrodka spoglądamy w przeszłość, by przypomnieć dokonania poprzedników, i ukazujemy aktualną pracę, którą podejmujemy na co dzień. Towarzyszy nam przekonanie, że Fundacji Jana Pawła II, a w jej ramach Ośrodek Pontyfikatu, ma przed sobą jeszcze długą drogę do przebycia. Dlatego potrzeba nam motywacji i siły oraz Waszej solidarności i współpracy.

INSPIRUJĄCA PRZESZŁOŚĆ

Ks. inf. Michał Jagosz

Wśród instytucji polonijnych powstałych po wyborze papieża z Polski, Fundacja Jana Pawła II jest niewątpliwie jednym z wielkich dzieł stworzonych przez Polaków rozproszonych po świecie. Dzieła którym patronuje Fundacja, czyli Dom Polski oraz instytucja, która z niego wyrosła jako pierwsza tj. Polski Instytut Kultury Chrześcijańskiej, zgodnie z życzeniem Ojca Świętego, miały być ośrodkami promieniowania polskiej kultury, miały świadczyć o jej obecności w Europie i świecie. Ich zadaniem było też przekazywanie tego co polskie, w kierunku Polonii świata, a w kierunku Polski tego, czym

ubogacają się Polacy w zetknięciu z innymi narodami i kulturami. Instytutowi powierzono też misję gromadzenia szeroko pojętej dokumentacji dotyczącej osoby i nauczania Jana Pawła II. Jednak ten dział aktywności szybko przekształcił się w odrębną instytucję – Ośrodek Dokumentacji Pontyfikatu. Od 35 lat, bez przerwy placówka ta wypełnia swoje zadania gromadząc, porządkując i opracowując dostępne materiały, dotyczące w sposób pośredni lub bezpośredni pontyfikatu. W minionych latach Ośrodek stale się rozrastał powiększając swe zbiory: archiwalne, biblioteczne i muzealne.

Ks. prał. Stefan Wylężek

Od początku w działalność Fundacji Jana Pawła II, opartej na statucie zatwierdzonym przez Ojca Świętego, wpisany został Polski Instytut Kultury Chrześcijańskiej. Chcąc mówić o celach i zadaniach Instytutu trzeba zatrzymać się nad nauczaniem Jana Pawła II dotyczącym kultury i jej związku z wiarą. W przemówieniu w UNESCO, (Paryż, 2 czerwca 1980 r.), Ojciec Święty poruszył problematykę kultury jako podstawowego czynnika życia człowieka. „Kultura jest tym, przez co człowiek jako człowiek staje się bardziej człowiekiem: bardziej jest. (...) Człowiek i tylko człowiek, jest sprawcą

Wiara nie jest zawieszona w powietrzu, nie jest czymś abstrakcyjnym, ona wyraża się w kulturze. Analiza i wymiana doświadczeń związanych z obecnością wartości chrześcijańskich w poszczególnych krajach i relacji zachodzących między wiarą i kulturą, były zasadniczym celem działalności Instytutu. Postawiony w ten sposób cel trzeba było przełożyć na konkretną działalność realizowaną na trzech płaszczyznach: organizowanie międzynarodowych sympozjów naukowych, działalność wydawnicza

i twórcą kultury: człowiek i tylko człowiek, w niej się wyraża i w niej się potwierdza”

dotycząca zagadnień kultury chrześcijańskiej oraz działalność stypendialna dla osób prowadzących badania w bibliotekach i archiwach rzymskich i watykańskich. Instytut dzięki swej 22-letniej działalności (1981–2003 r.) włączył Fundację w wielki proces reewangelizacji kultury i zapisał piękną kartę w jej historii. Owoce jego pracy pozostają czytelnym znakiem potwierdzającym słowa Ojca Świętego, że „nie ma wspanialszego i trwalszego pomnika dla naszych czasów, jak ten wznoszony ze spżu nauki i kultury”. Cele, którym służył Instytut są obecnie podejmowane przez Ośrodek Dokumentacji Pontyfikatu.

STAFF Ośrodka

TERAŹNIEJSZOŚĆ – MA WIELE TWARZY...

DYREKTOR

W Ośrodku znajduje się wiele materiałów dotyczących Jana Pawła II, które wykorzystuję w pracy naukowej, wydawniczej i popularyzatorskiej. Kierując tą

Ks. Andrzej Dobrzyński

placówką, leży mi na sercu to, by nie zmarnować dorobku osób, które pracowały tu przede mną, a zarazem, by Ośrodek rozwijał się dalej, służąc członkom Fundacji i badaczom, zdobywając coraz większe uznanie w środowisku akademickim i naukowym.

SIOSTRY

Od początku istnienia Ośrodka Pontyfikatu związane są z nim siostry sercanki. Z radością kontynuujemy tę misję, która zobowiązuje, ale

S. Julia Knurek

S. Remigia Sawicka

i ubogaca. Dodatkową motywacją jest entuzjazm i zainteresowanie, jakie wśród odwiedzających nas pielgrzymów i badaczy budzą zgromadzone tu zbiory.

NASI WSPÓLPRACOWNICY

Stanisława Postawa

Moją współpracę z Ośrodkiem Dokumentacji Jana Pawła II rozpoczęłam 30 listopada 1993 roku. Była to odpowiedź na prośbę ówczesnego dyrektora Ośrodka ks. prał. Michała Jagosza oraz rektora Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie - ks. prof. Adama Kubisia. Wielką radość sprawiło mi to, że mogę służyć Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II pomagając przy dokumentowaniu lub przygotowywaniu dzieł, które były owocem jego pontyfikatu. Biblioteka Ośrodka dysponuje cennymi publikacjami związanymi z nauczaniem św. Jana Pawła II w wielu językach. Skatalogowanie tego księgozbioru w międzynarodowym programie VIRTUA pozwala naukowcom na zapoznanie się z tym bezcennym dziedzictwem. W ramach mojej współpracy staram się tę bazę uzupełniać. Istotnym zadaniem jest też kontynuowanie serii wydawniczej „Bibliografia Polska Jana Pawła II”, którą podejmuje Ośrodek we współpracy z Biblioteką UPJPII. W opracowywaniu tej serii pomagam jako wolontariusz. W roku kanonizacji Papieża Polaka, z rąk ks. kard. St. Dziwisza otrzymałam Złoty Medal Pontyfikatu Jana Pawła II za tę wieloletnią współpracę, co jeszcze bardziej mobilizuje, aby swoimi siłami wspierać pracę Ośrodka.

Magdalena Olszewska

Od prawie dwudziestu lat pracuję w Bibliotece UPJPII, gdzie do tej pory zajmowałam się opracowaniem rzeczowym książek, brałam też udział w tworzeniu klasyfikacji, według której w naszej bibliotece układane są zbiory w wolnym dostępie. Teraz przyszedł czas na kolejne wyzwanie, które podejmuję z optymizmem i zapałem. Dzięki propozycji, jaką otrzymałam z Ośrodka Dokumentacji i Studium Pontyfikatu w Rzymie, zajmuję się bowiem zbieraniem materiałów do 10 tomu „Bibliografii polskiej Jana Pawła II za rok 1998”, co sprawia mi ogromną satysfakcję. Sama postać Ojca Świętego jest dla mnie bardzo ważna, a rok 1998 jest pierwszym rokiem mojego „dorosłego” życia, skończyłam wtedy studia i zostałam

bibliotekarzem. Od początku pracy nad bibliografią na mojej drodze pojawiają się ludzie kompetentni i życzliwi, którzy chętnie dzielą się wiedzą i zarażają swoją pasją i entuzjazmem. To jest wartość dodana, której nie brałam pod uwagę podejmując się tego zadania, a która bardzo mi pomaga na co dzień. Tu szczególne ukłony należą się pracownikom Ośrodka Dokumentacji Pontyfikatu, z ks. dyr. Andrzejem Dobrzyńskim na czele, p. Danucie Jabłkowskiej-Gułąjewskej, współtwórczyni poprzednich tomów bibliografii, p. Piotrowi Boczkowskiemu, odpowiadającemu wcześniej za stronę techniczną dzieła oraz p. Stanisławie Postawie, z którą miałam okazję pracować przez kilkanaście lat w Bibliotece UPJPII.

Ośrodek w liczbach

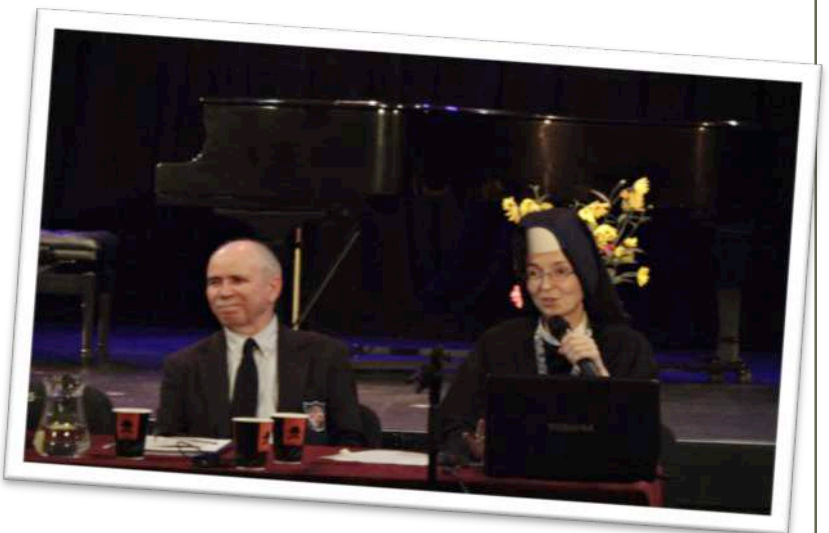
AKTUALNOŚCI

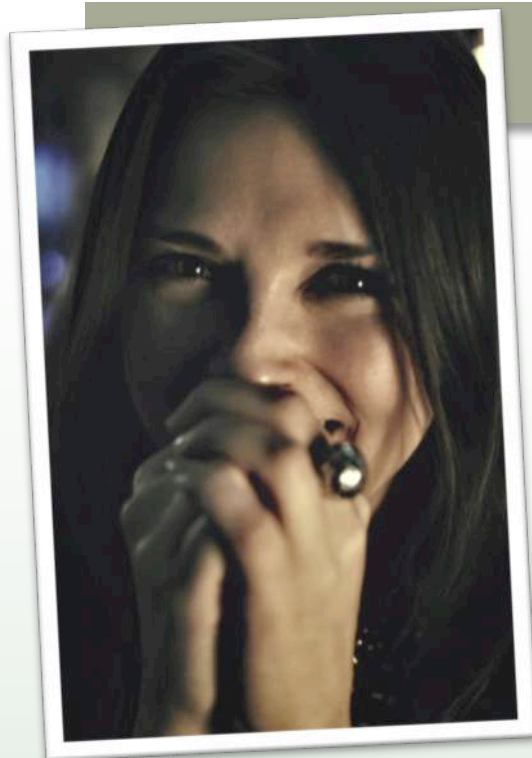
Od 5-15 lipca br. w archiwum Ośrodka Pontyfikatu została przeprowadzona kwerenda w związku z pracami badawczymi nad projektem krytycznego wydania dzieł literackich Karola Wojtyły - Jana Pawła II, a także pism związanych z teatrem i sztuką. Trzytomowa edycja ma się ukazać w 2020 r., w stulecie urodzin Karola Wojtyły, a przygotowuje ją komitet naukowy pod przewodnictwem prof. Jacka Popiela, prorektora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Projektowi patronują kard. Stanisław Dziwisz i kard. Kazimierz Nycz oraz prezydenci Krakowa i Warszawy. Badania zostały przeprowadzone przez dr Annę Karoń-Ostrowską oraz dr Martę Burghardt.

4 września br. w Auli Jana Pawła II przy rzymskiej via delle Botteghe Oscure odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Matka Teresa - święta ze Skopje, święta świata”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Ministerstwo Kultury i Ambasadę Macedonii przy Stolicy Apostolskiej, Muzeum Matki Teresy w Skopje oraz Duszpasterstwo Polaków przy kościele św. Stanisława BM w Rzymie. Ekspozycję poświęconą życiu i dziełu nowej Świętej tworzyły unikalne zdjęcia, kopie dokumentów i rękopisy. Wśród eksponatów można było również obejrzeć wypożyczony na tę okoliczność z Ośrodka Pontyfikatu obraz przedstawiający Matkę Teresę i Jana Pawła II na tle wizerunku Matki Bożej z Guadalupe. Jest to dar ofiarowany Papieżowi przez meksykańskich Indian podczas Mszy św. beatyfikacyjnej, która odbyła się 19 października 2003 r. w Rzymie.

W dniach 14-18 września br. w Londynie odbyła się 38. Sesja Stałej Konferencji Muzeów Bibliotek i Archiwów Polskich na Zachodzie. Wzięli w niej udział przedstawiciele instytucji polonijnych przechowujących dziedzictwo narodowe oraz instytucji rządowych i naukowych z Polski. Podczas sesji naukowej zaprezentowane zostały materiały do biografii polskich emigrantów w zbiorach instytucji członkowskich MAB. W referatach zostali uwzględnieni politycy, pisarze, artyści, dyplomaci, naukowcy. W to wybitne grono włączona też została s. dr Emilia Ehrlich OSU, biblistka należąca do grona najbliższych współpracowników Jana Pawła II. Referat o jej współpracy z Ojcem Świętym, przygotowany na podstawie spuścizny przechowywanej w rzymskim Ośrodku Pontyfikatu, przedstawiła s. Julia Knurek Sł. NSJ.

WAKACYJNA PRAKTYKA Justyna Staroń

Jestem doktorantką literaturoznawstwa w Katedrze Tekstologii i Edytorstwa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Podczas tegorocznych wakacji, w ramach programu Erasmus+ odbyłam dwumiesięczną praktykę w Ośrodku Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie. W wypełnianiu powierzonych

mi obowiązków starałam się jak najlepiej wykorzystać zdobytą podczas studiów wiedzę. W związku ze zbliżającymi się obchodami 35-lecia Fundacji Jana Pawła II miałam okazję pomóc w przygotowaniach. Pracowałam głównie nad tomikiem poezji poświęconych Papieżowi (z nieocenioną pomocą ze strony pani Bożeny Pawłowskiej-Kilanowski z Kanady, prezes Koła Fundacji JP II w Saskatchewan), nad drugim wydaniem tomu z przemówieniami Ojca Świętego do Fundacji Jego imienia oraz nad wersją w języku angielskim. Ponadto zajmowałam się kwestiami, które pojawiały się na bieżąco – korektami, przygotowaniem materiałów publikowanych w social media Ośrodka, prowadzeniem korespondencji mailowej i in. Miałam też okazję zgłębić w znacznym stopniu życie i twórczość patrona Fundacji, jak i mojej Alma Mater czyli św. Jana Pawła II. Ośrodek w tym względzie spełnia niezwykle ważną rolę:

gromadzi materiały, dysponuje bogatym księgozbiorem i niezliczoną ilością muzealiów. Czas spędzony w Domu Polskim w Rzymie uważam za niezwykle dobre i wartościowe doświadczenie – możliwość przebywania i pracowania z ludźmi, którzy mają serce na dłoni, gdzie sympatia i dobro otaczało mnie każdego dnia. Nie sposób zapomnieć o miejscu mojej pracy: siedziba Fundacji otoczona jest pięknym ogrodem, z muzyką cykad w tle, z fantastycznymi zbiorami – świadkami pontyfikatu, które można podziwiać w całym budynku – na trwałe zagoszczą w mojej pamięci. Mój pobyt w Ośrodku to nie tylko praca, ale formacja – za co z całego serca dziękuję moim opiekunom: siostrze Remigii, siostrze Julii oraz księdzu Andrzejowi.

NASI GOŚCIE

Mam na imię Karolina, jestem licealistką, jedną z dziesięciu laureatów XII edycji „Konkursu Papieskiego” zorganizowanego przez Instytut Tertio Millennio. Główną nagrodą konkursu była wycieczka do Rzymu. Pod koniec pobytu w Wiecznym Mieście wielu z nas, podziwiała jego piękną architekturę, innym imponowało malarstwo włoskich artystów czy ekspozycje Muzeum Watykańskiego jeszcze inni wspominali smak miejscowych potraw. Na mnie największe wrażenie zrobiło zwiedzanie Ośrodka Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II.

Jego zbiory obejmują pamiątki po Janie Pawle II, dary otrzymane od pielgrzymów, odznaczenia, przedmioty świadczące o niezwykle

trudnej historii Polski i wiele innych. Z wieloma muzealiami wiązą się wspaniałe historie. O lzy wzruszenia przyprawiły mnie opowieści o uzdrowieniach za wstawieniem Ojca Świętego, czy niezwykła historia obrazu - „Świadek zamachu”, przy którym modliły się rzesze wiernych 13 maja 1981 roku. Do dziś mam w pamięci żółwika,

wyrzeźbionego z kości przez więźnia obozu koncentracyjnego; niedokończoną Litanię Loretańską, wyszytą na kawałku płótna we lwowskim więzieniu; kafel z wizerunkiem Matki Bożej z pieca klasztoru bazylianów; papieskie buty z górskich wycieczek; półkę z relikwiami świętych, przy których Papież się modlił oraz jego piuskę,

sutanę i pierścień. Podczas zwiedzania najważniejszym dla nas momentem było uczczenie relikwii św. Jana Pawła II i wspólna modlitwa o jego wstawiennictwo. W tej jednej chwili doświadczyliśmy szczególnej bliskości Papieża.

Atmosfera, w którą wprowadziła nas s. Julia już od początku naszego spotkania, pochłonięła nas bez reszty. Historie, które opowiadała, idealnie wpisywały się w kontekst bardzo bliskiego mi Jubileuszu Miłosierdzia. Dopiero

wracając do domu zdaliśmy sobie sprawę, jak bardzo byliśmy zaaferowani jej słowami. Zapomnieliśmy nawet o pamiątkowych zdjęciach, których tak wiele robiliśmy w innych zwiedzanych przez nas miejscach. Cieszę się, że ten punkt programu znalazł się dopiero w ostatnim dniu naszej wycieczki. Po zwiedzeniu tego miejsca, tak bardzo przesiąkniętego obecnością Jana Pawła II, już nic nie wywołałoby we mnie większego wzruszenia.

Karolina Szabat

NASZA PRZYSZŁOŚĆ...

Pracuję w Ośrodku Pontyfikatu od ponad dziewięciu lat. To wystarczający czas, by zrodziło się szczególne poczucie odpowiedzialności za tę instytucję i by przemyśleć minioną historię a także snuć plany na przyszłość, choć część z nich pozostanie marzeniami... Ale jest we mnie głębokie przekonanie, że Ośrodek Pontyfikatu, kontynuując główne kierunki dotychczasowej działalności, może również twórczo się rozwijać.

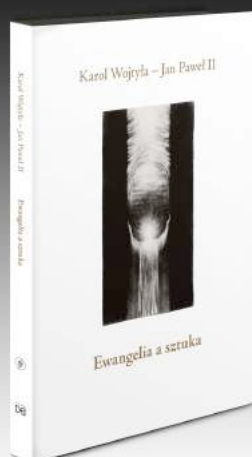
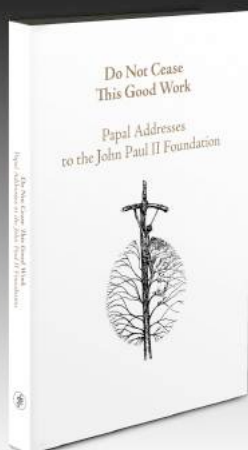
Przede wszystkim, jako pracownicy Ośrodka (s. Remigia, s. Julia i ks. Andrzej), możemy służyć członkom Fundacji w szerzeniu nauczania św. Jana Pawła II, czy wspierać w tym zadaniu duszpasterstwa polonijne. Rodzi się wiele konkretnych pomysłów... Ich realizacja zależy głównie od świadomości celu, jakie sobie stawiamy. Nasz zasadniczy cel jest taki, by przez zebraną dokumentację, księgozbiór i pamiątki pontyfikatu, by przez codzienną pracę w Ośrodku i współpracę z naszymi przyjaciółmi, św. Jan Paweł II towarzyszył ludziom w ich życiu, służył swoją mądrością, pociągał osobistym przykładem do Boga, wskazywał drogę ku światu bardziej sprawiedliwemu. Cel zbyt górnolotny? Być może. Ale jaki cel, taka

przyszłość! Jesteśmy pewni, że św. Jan Paweł II ma jeszcze wiele do powiedzenia naszemu i następnym pokoleniom.

Ks. Andrzej Dobrzyński

NOWOŚCI WYDAWNICZE

KONTAKT:

**Ośrodek Dokumentacji i Studium
Pontyfikatu Jana Pawła II
Via Cassia 1200
00189 Rzym, Italia**

Tel. (+39) 06 303 65 181

Fax (+39) 06 303 10 399

Email: info@jp2doc.org

Web: <http://www.jp2doc.pl/>

Facebook:

You Tube:

Instagram:

Twitter:

